

Landsorganisasjonen i Norge
Samfunnspolitisk avdeling
Youngs gate 11
0181 OSLO

Deres ref.:
07/01487-002 006382/07 SR

Vår ref.:
TBB-07-249

Dato:
7. august 2007

HØRING – ENDRING AV DAGPENGEFORSKRIFTEN

Vi viser til Landsorganisasjonens brev av 14. juni d.å. vedlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev av 1. juni d.å., og til departementets høringsnotat som ble mottatt her 11. juli.

Innledning

Vårt hørings svar avgrenses til å kommentere høringsnotatets punkt 1: *Bestemmelser om fastsetting av vanlig arbeidstid i forskrift.*

Vi vil innledningsvis beklage at denne høringen per dags dato ikke er omtalt eller lagt ut på departementets hjemmeside, slik det feilaktig opplyses i oversendelsesbrevet.

Vi beklager samtidig at NAVs rundskriv *Vanlig arbeidstid og graderte dagpenger*, som det siteres fra nedenfor og som er helt sentralt i beregningen av ytelser for våre berørte grupper, ikke er gjort tilgjengelig f.eks. på NAVs hjemmeside.

Musikernes fellesorganisasjon har tidligere pekt på den mangel på konsekvens som har preget regelverket og dermed forvaltningen av dagpengeordningen for en betydelig del av våre medlemmer og øvrige profesjonelle kunstnere bosatt i Norge. Vi tok spørsmålet opp med Landsorganisasjonen ved brev av 17. juni 2003 i forbindelse med daværende AADs forslag til endringer i folketrygdloven kap 4. Vi tillot oss da å fremme konkrete forslag til endringer i gjeldende regelverk for disse gruppene.

Vi tar til etterretning at NAV i form av to rundskriv har innført løsninger på enkelte relevante områder for våre berørte grupper. Disse løsningene må imidlertid suppleres med endringer i andre deler av regelverket.

Gjeldende regelverk for kunstnere som innehar arbeidsstipend e.l.

Vedlagt følger to udaterte rundskriv fra NAV, henholdsvis *Generelt rundskriv om dagpenger* og *Vanlig arbeidstid og graderte dagpenger*. Punkt 4.16 i førstnevnte rundskriv lyder i sin helhet:

4.16 Kunstnere

Kunstnere (musiker, forfatter, kunstmaler mv) anses ikke som disponible i den tiden de skriver artikler, produserer for utgivelse, salg eller utstilling eller når de utøver sitt yrke eller er opptatt med forberedelser, øving og liknende.

Kunstner som har eller blir tildelt arbeidstipend fra Statens kunstnerråd eller tilsvarende, anses å inneha 50% av full stilling.

Vedrørende føring av timer på meldekort, se rundskriv Graderte dagpenger.

I rundskrivet *Vanlig arbeidstid og graderte dagpenger* lyder punkt 2.6.2.8 i sin helhet:

2.6.2.8 Profesjonelt kunstnerisk arbeid

Kunstnere skal føre opp de timer de utøver (herunder kommer forberedelser, øvinger, konserter, utstillinger m.m.) sitt yrke. Timetallet kan, dersom ikke annet er mulig, fastsettes etter skjønn i samråd med NAV lokalt.

En kunstner som er tildelt, eller i stønadsperioden blir tildelt, et arbeidsstipend fra Statens kunstnerråd eller tilsvarende stipend, anses for å inneha 50 prosent av full stilling i den perioden vedkommende mottar stipend. Stipendet blir innberettet som lønn, og han/hun skal føre opp 19 timer på meldekortet. Alt arbeid, i den kunstneriske virksomheten som overstiger 19 timer skal føres opp i tillegg. Videre skal annet arbeid som ikke kommer inn under den virksomhet som stipendet er ment å dekke, føres opp på meldekortet.

Ved reising og opphold i forbindelse med konserter, utstillinger etc. skal tid borte fra hjemmet føres opp med inntil 7,5 timer pr. døgn.

Når det så gjelder fastsetting av vanlig arbeidstid, slås det i sistnevnte rundskriv innledningsvis fast at:

Alle arbeidssøkere som søker om dagpenger skal få fastsatt vanlig arbeidstid. Vanlig arbeidstid skal gjenspeile den enkelte arbeidssøkers tidligere tilknytning til arbeidslivet, d.v.s. omfanget av arbeidet arbeidssøkeren hadde før hun/han ble helt eller delvis arbeidsledig. (...) Fastsettelsen av vanlig arbeidstid vil dermed være avgjørende for beregning og utbetaling av dagpenger for personer som kombinerer arbeid og trygd, og som kommer inn under ordningen med graderte dagpenger.

Deretter stiller rundskrivet i punktene 1.3.1 – 1.3.4 opp fire ulike modeller for beregning av den individuelle vanlige arbeidstid. Grunnlaget for disse er hhv siste arbeidstidsavtale, tidligere arbeidstidsavtaler, en gjennomsnittsberegning av disse to, og endelig – hvis det ikke er mulig å beregne vanlig arbeidstid ved hjelp av noen av disse tre – en modell hvor årsinntekten skal divideres med vedkommendes dokumenterte timelønnsatts, eventuelt gjennomsnittss timelønnsatts for industriarbeidere. Dette timetallet skal divideres med 52.

Gjeldende regelverk er mangelfullt

Vårt første hovedpoeng er at de nevnte beregningsmodellene for fastsettelse av vanlig arbeidstid er funksjonelle når det gjelder kunstnere som er, eller har vært, i et (eller flere) fast(e) eller varig(e) tilsetningsforhold før hel eller delvis arbeidsledighet inntraff. Dette gjelder imidlertid et lite mindretall av de profesjonelle kunstnerne i Norge. For kunstnere som innehar arbeidsstipend eller tilsvarende er antallet ytterst marginalt. Flertallet er derimot i den situasjon at de verken har noen arbeidstidsavtale eller noen dokumentert timelønnsatts å vise til. Det skyldes framfor alt at deres yrkesaktivitet i løpet av året etter sin natur består av kortvarige oppdrag hos en rekke ulike arbeids- og oppdragsgivere.

Vi legger til grunn at det er arbeidsmarkedsetatens og departementets hensikt at dagpengeordningen skal fange opp grupper som er særskilt nevnt i rundskriv. Da må det også tas hensyn til at visse yrkesgrupper har en atypisk yrkesaktivitet i den forstand at faste stillinger er unntaket og ikke regelen. Av samme grunn må det lempes på dokumentasjonskravet til arbeidstidsavtaler slik dette ellers er oppstilt.

Vårt andre hovedpoeng er at det må etableres en entydig og logisk sammenheng mellom de arbeidstimer kunstneren skal føre på meldekortet – herunder de aktiviteter som kvalifiserer til slik oppføring – og de timer som utgjør den fastsatte (vanlige) arbeidstid som timene på meldekortet skal subtraheres fra.

Som vi har pekt på, vil det i mange tilfeller være helt umulig å fastsette en kunstners vanlige arbeidstid på ordinær måte på bakgrunn av de generelle dokumentasjonskrav. En medvirkende årsak til dette er at egenøving, som ifølge NAVs rundskriv skal føres på meldekortet og dermed føre til reduksjon av ytelsene, aldri vil framkomme av noen arbeidstidsavtale fordi denne aktiviteten vanligvis foregår i det private rom.

Men siden egenøving etter reglene *skal trekkes fra* den vanlige arbeidstid time for time, må den nødvendigvis også *være en del av* den fastsatte vanlige arbeidstid før den trekkes ut. Vanlig arbeidstid må m.a.o. omfatte all aktivitet som ifølge NAVs regelverk skal føre til reduksjon i ytelsene.

Slik det framgår av NAVs rundskriv ovenfor, skal kunstnere som er tildelt statens kunstnerstipend eller tilsvarende anses for å inneha 50% av full stilling. Bestemmelsen har formodentlig sammenheng med Forskrift om statens kunstnerstipend og garantiinntekt

(16. september 1998, sist endret 7. januar 2002), hvor det i pkt. 13.4 slås fast at kunstner som mottar arbeidsstipend ikke samtidig kan være tilsatt i varig arbeidsforhold hvis stillingen overstiger 50%. NAV legger altså til grunn at 19 uketimer utgjør 50% av full sysselsetting for disse kunstnernes vedkommende.

NAV har her falt ned på en enkel og praktikabel løsning, vel å merke når det gjelder antall timer som skal føres på meldekortet. MFO bifaller denne modellen under forutsetning av at «full stilling» for denne gruppa dermed skal anses å utgjøre det dobbelte av 19 timer, altså 38 timer per uke. Dette vil således utgjøre den vanlige arbeidstid.

Flertallet av profesjonelle kunstnere er til enhver tid *ikke* tildelt statens kunstnerstipend eller tilsvarende, og innehar heller ikke annen fast stilling. Disse kunstnerne har likevel i all hovedsak et yrkesaktivitetsmønster som sammenfaller med de kunstnere som nyter godt av stipend. Forskjellen består i at staten gir stipendinnehavere midlertidig økonomisk mulighet til å fordype seg i nærmere definerte prosjekter. Vi finner det derfor rimelig at profesjonelle kunstners vanlige arbeidstid som hovedregel fastsettes til 38 timer per uke, uavhengig av om de mottar stipend.

MFOs påstand

Det finnes i dag altså særregler for hvilke aktiviteter arbeidssøkende profesjonelle kunstnere skal føre opp på meldekortet, samt særregler mht timetall for kunstnere som mottar arbeidsstipend. Imidlertid savnes motsvarende regler for hvordan den alminnelige arbeidstid skal beregnes for disse gruppene.

På vesentlige punkter er elementene i gjeldende regelverk dermed fullstendig uten innbyrdes sammenheng. Dette åpner for vilkårlighet i forvaltningen av dagpengeordningen for disse gruppene, og kan dessverre lett føre til resultater som er til betydelig ugunst for den enkelte arbeidssøker.

NAV har i rundskrivs form fastsatt konkrete løsninger for kunstnere som innehar statens kunstnerstipend eller tilsvarende. Dersom disse løsningene skal beholdes, er det helt nødvendig at departementet påser at løsningene ikke i praksis fratrukker arbeidssøkende kunstnere lovfestede og individuelt opparbeidede rettigheter, f.eks. gjennom at vanlig arbeidstid i den enkeltes tilfelle settes så lavt at enhver (ubetalt) aktivitet fra kunstnerens side leder til fullstendig tap av retten til ytelse.

Nivået på ytelsene vil uansett være basert på den enkeltes dagpengegrunnlag.

MFO ber om at LO henstiller til Arbeids- og inkluderingsdepartementet om at det snarest mulig etableres forutsigbare regler for fastsetting av den alminnelige arbeidstid for profesjonelle kunstnere, som vil sikre likebehandling ved beregningen av ytelse under arbeidsløshet for disse gruppene. Vi finner det naturlig at disse reglene inntas i det varslede kapittel 11 i dagpengeforskriften. Det viktigste er likevel at reglene blir innført.

Vi har tidligere tatt til orde for at alminnelig arbeidstid for profesjonelle kunstnere som hovedregel bør fastsettes til *37,5 timer per uke*. Vi fastholder det prinsipielle syn som framgår av tidligere framsatt påstand. På grunnlag av de bestemmelser som er fastsatt i rundskriv fra NAV justerer vi herved påstanden slik at timetallet for disse gruppene som hovedregel skal være *38,0*.

Med vennlig hilsen
MUSIKERNES FELLESORGANISASJON

Arnfinn Bjerkestrand
forbundsleder

Trond Brandal

Vedlegg